

RESPONSUM

‘HET ANTWOORD MAAKT HET WERK’

RAF VERJANS

RESPONSUM

Zijn filosofie legt de nadruk op de autonomie van het kunstwerk en de kracht van de visuele taal om op zichzelf te spreken, onafhankelijk van externe contexten of verklaringen.

‘HET ANTWOORD MAAKT HET WERK’

RAF VERJANS

RESPONSUM

project: RAFs PASSANTEN

1985-2005

De getuigenissen onthullen antwoorden, reacties
schetsen een beeld van de kunstenaar.

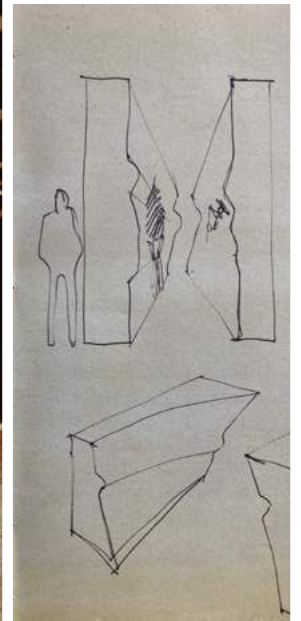
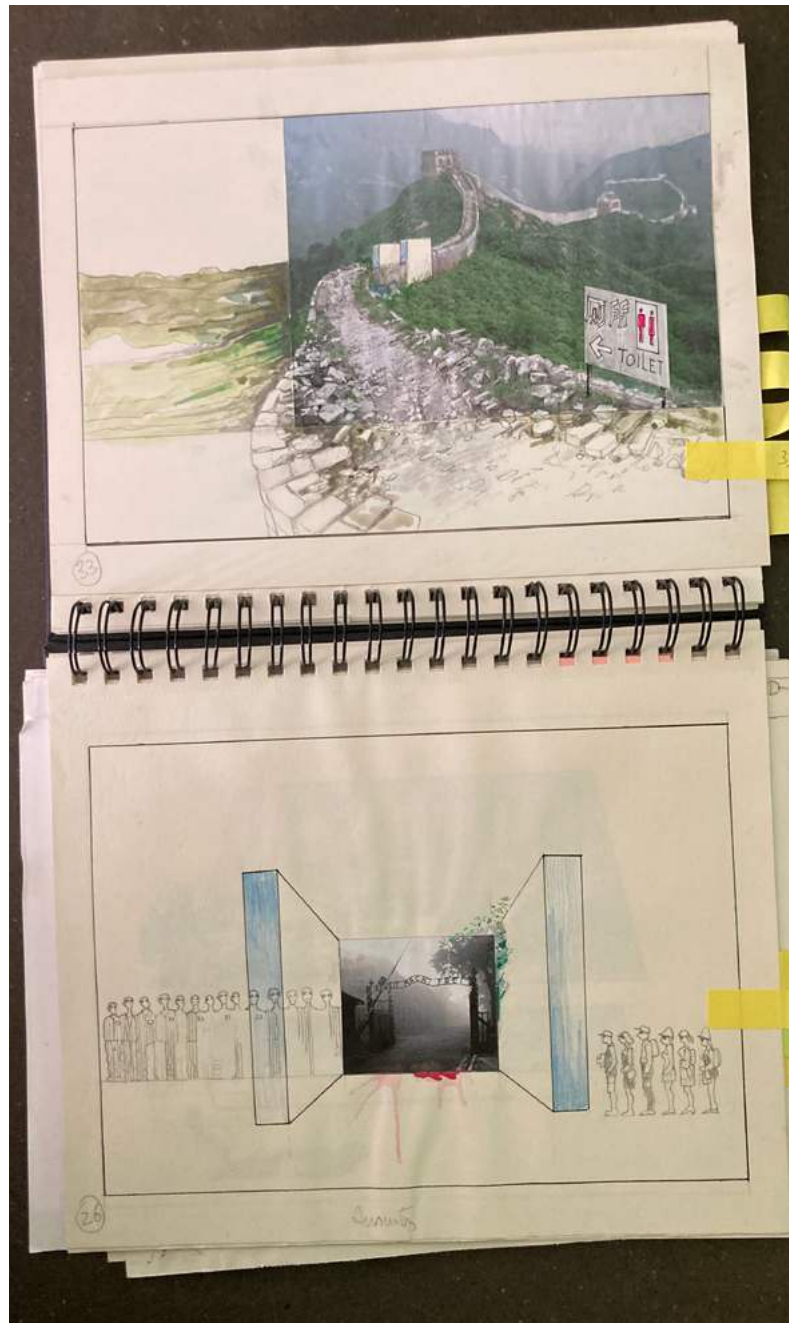
‘HET ANTWOORD MAAKT HET WERK’

RAF VERJANS

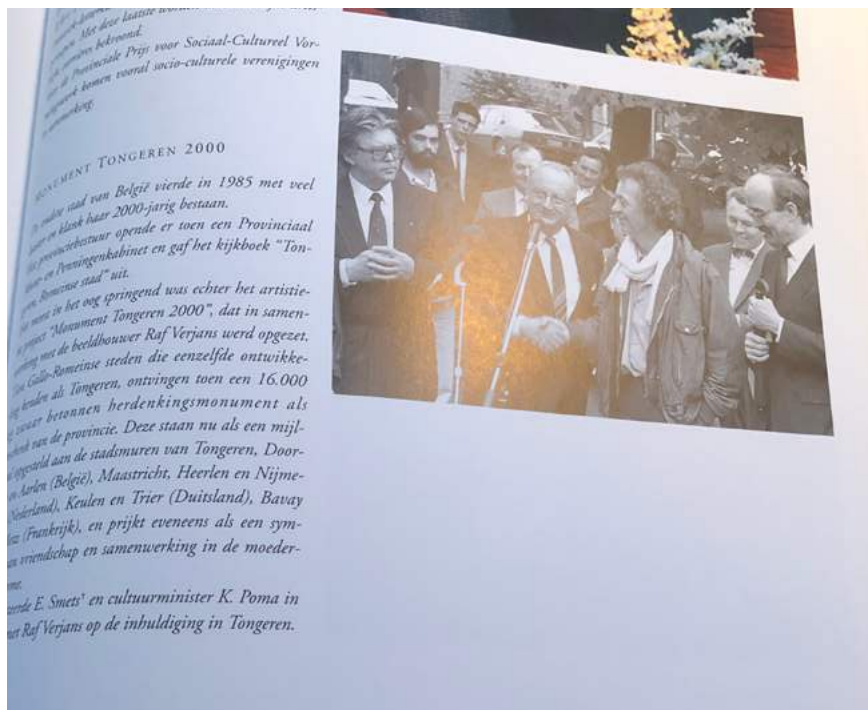

1985 > 1991

**11 replica DUO-momumenten
in 11 steden in 5 steden**

RESPONSUM

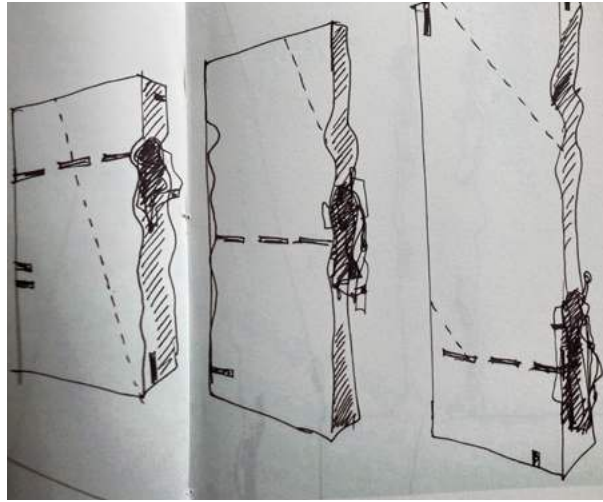
RESPONSUM

1990-1998

**Passing Memorial
MEERLE**

RESPONSUM

Lijst in alfabetische volgorde van de uitgenodigde beeldhouwers aan zomertentoonstelling "Hedendaagse Vlaamse Monumentale Beeldhouwkunst" van 3 juni tot 26 november 1989.

Geselecteerd door een selectiecommissie bestaande uit :

Flor BEX,
Frans BOENDERS,
Remi DE CNOODER,
Willem ELIAS,
Jaak FONTIER,
Karel GEIRLANDT,
Willy JUWET,

directeur MUKHA,
producer BRT,
kunstcriticus,
voorzitter Dienst Cultuur VUB,
kunstcriticus,
ere-directeur-generaal voor tentoonstellingen van het Palei
Schone Kunsten te Brussel,
directeur-generaal administratie voor kunst bij het Minis-
ter van de Vlaamse Gemeenschap.

De geselecteerden zijn :

Guillaume BIJL
Bram BOGART
Rob BRUYNINCKX
Piet CELIE
Luc COUCKELBERGHS
Lea DECAESTECKER
Rosita-Amea DE CLERQ
Jacky DE MAEYER
Luc DE LEU
Bert DE LEEUW
Etienne DE SMET
Yves DE SMET
Roel d'HAESE
Carmen DIONYSE
Jan DRIES
Kris FIERENS
Paul GEES

Hubert MINNEBO
Roland MONTEYNE
PANAMARENKO
Wilfried PAS
Rik POOT
Renaat RAMON
REINHOUD
Piet STOCKMANS
Dominique STROOBANT
Koenraad TIENEL
Camiel VAN BREEDAM
Frans VAN DEN BRANDE
Paul VAN GYSEGEM
Paul VAN HOEYDONCK
Philippe VAN ISACKER
Paul VAN RAFELGHEM
Luk VAN SOOM

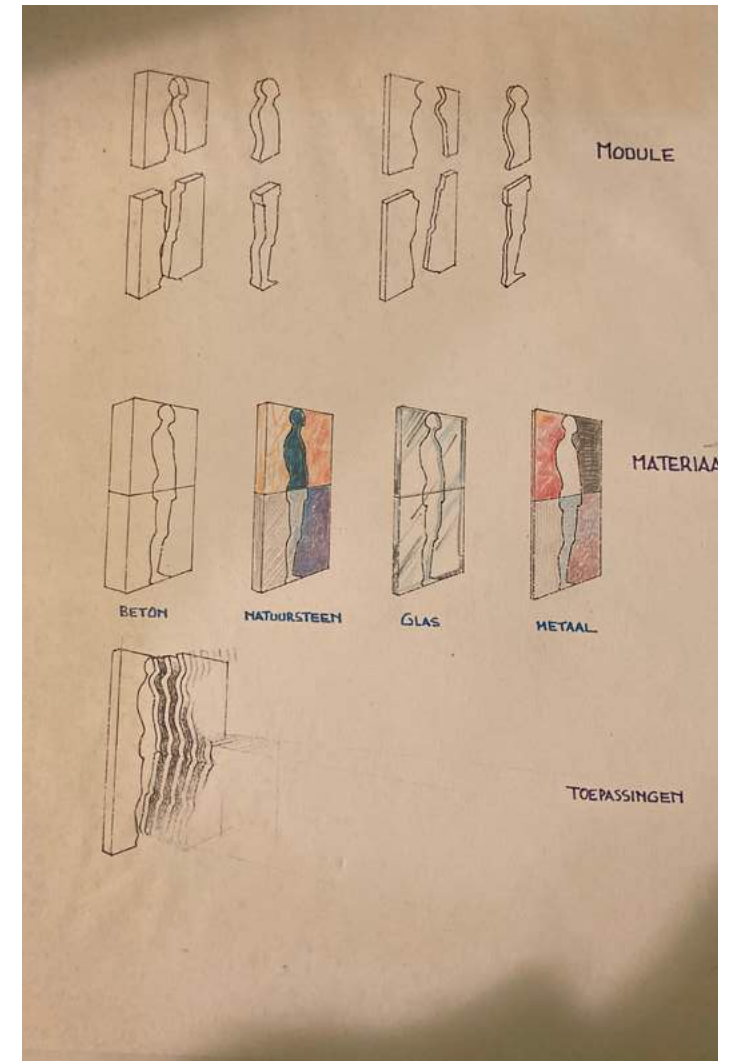
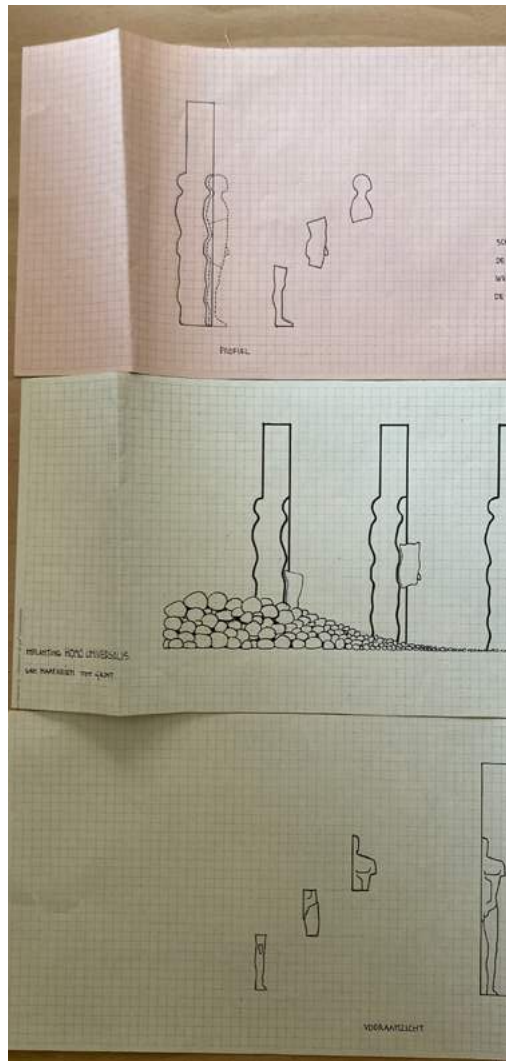
RESPONSUM

1990

Homo Universalis ZUTENDAAL

RESPONSUM

RESPONSUM

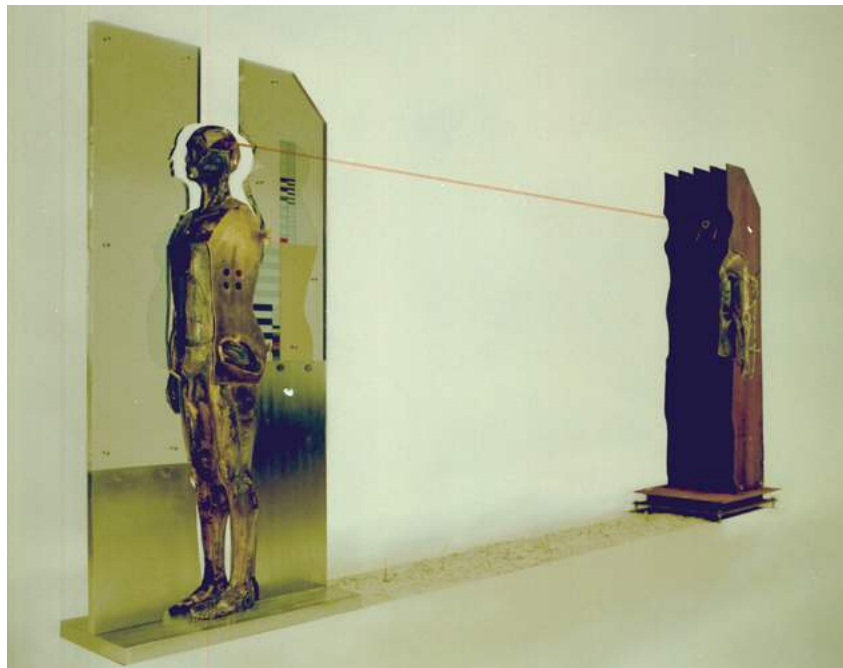
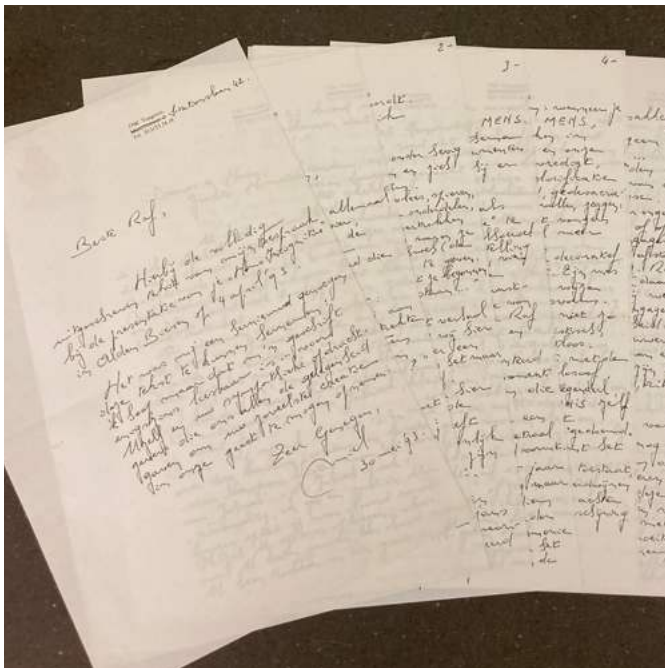
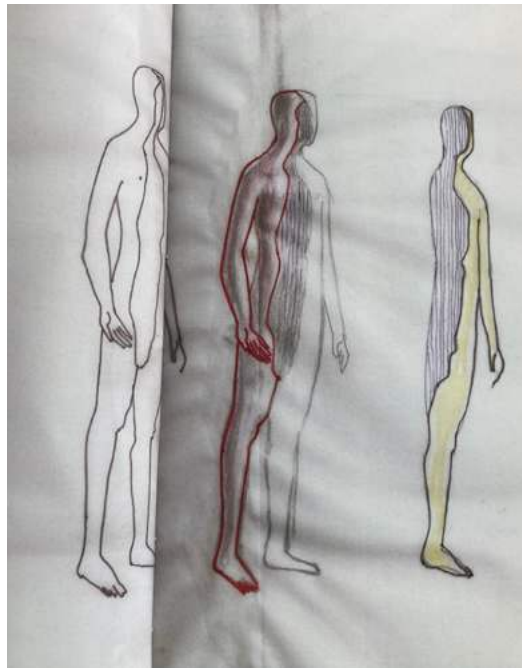

1987-1993

Homo Incognitus

MOL

RESPONSUM

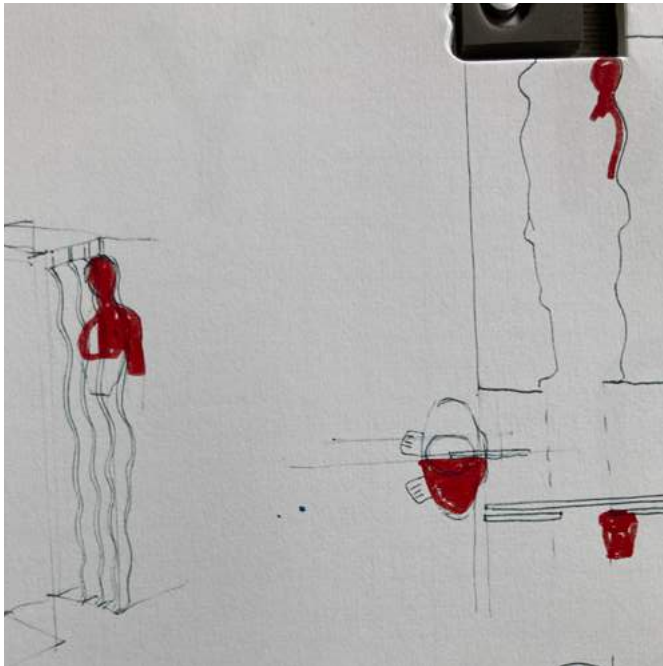
RESPONSUM

1994

Tungri Memorial TONGEREN

RESPONSUM

TUNGRI MEMORIAL Raf Verjans

Cultureel Centrum "De Velinx" Tongeren

CD 344
3-4-5-6

Beschrijving

Het sculpturaal concept is vergelijkbaar met een archeologisch bodemonderzoek, dat zijn inhoud, levenssporen van vroegere en toekomstige beschavingen onthult. De archeoloog (de beeldhouwer) maakt zijn vondsten zichtbaar en stelt ze gedeeltelijk ten toon. Achter de verschroeide en geoxydeerde "aardkorst-huid" verschijnen menselijke profielen. Deze Homoïden (van het geslacht der mensachtigen) zijn enkel in hun negatieve contouren afgebeeld. De hierdoor ontsane "leege" is de kern die kenmerkend is voor de visie en vormtaal van Raf Verjans. Deze dualiteitsgedachte, vertaald in positieve en negatieve vormen en hun wederzijdse complementaire wisselwerking, is de rode draad doorheen de 40-jarige loopbaan van de kunstenaar. Ook hier zijn elementen zoals: herhaling, sjablonen, prefab, reproductie, mechanisatie...enz;- verwijzingen naar de biologische en intellectuele geaardheid van de Homoïde, zijn stoffelijkheid, zijn tijdloze passage, maar ook zijn begrenzing.

De **transparante** figuur in plexiglas daarentegen symboliseert het ontstoffelijke, etherisch lichaam in een verdere evolutietrap,- naar een hogere geestelijke bewustzijnsfase in de Universele Orde.

De **spiegel** : geeft een optische diepte en opent de toegang tot een nieuwe ruimte, waarin wij als toeschouwer-bezoeker onszelf kunnen situeren en identificeren om deelachtig te worden aan dit 4-dimensioneel avontuur.

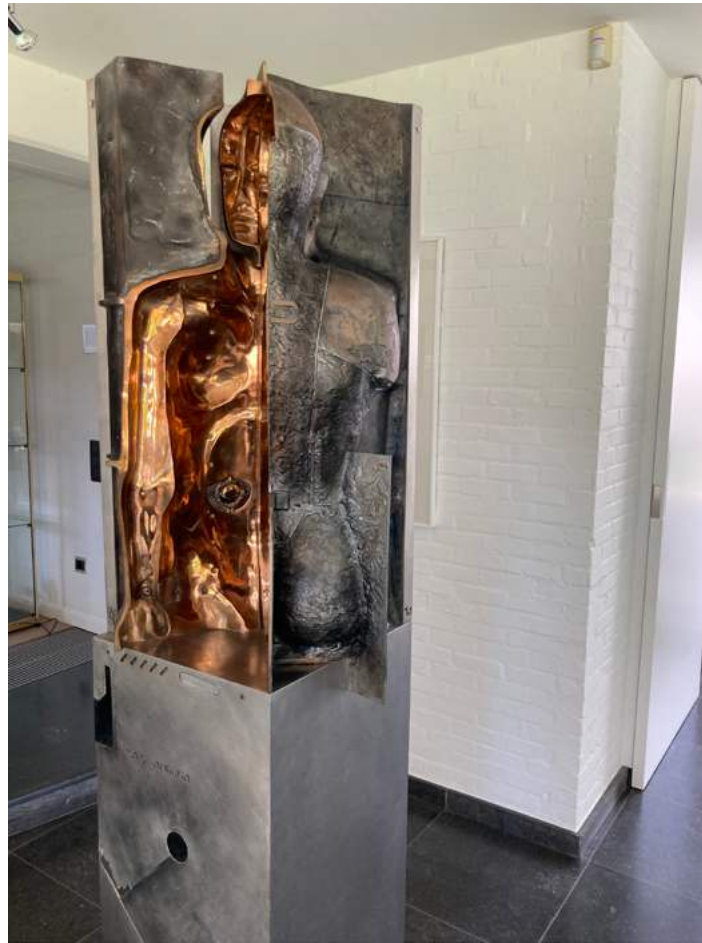
RESPONSUM

1997

Homo Armyna LANAKEN

RESPONSUM

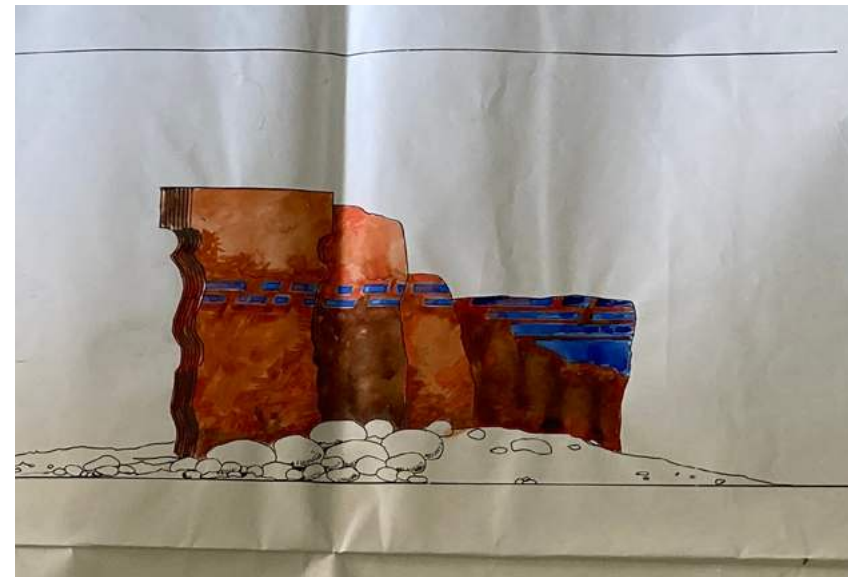
RESPONSUM

1998

Homo Intervallum SPOUWEN

RESPONSUM

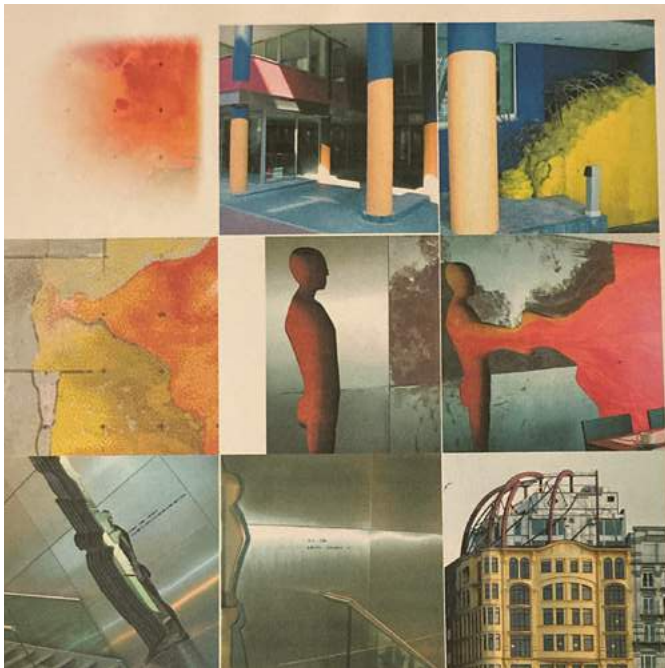
RESPONSUM

1990-2001

Petit Rouge
BLANKENBERGE

RESPONSUM

TONGEREN Traumatische jeugdervaring beïnvloedde werk van beeldhouwer en juwelenontwerper Raf Verjans

„Kunstenaars zijn dikke onnozelaars“

Kunst en architectuur
Enkele jaren geleden maakte Raf Verjans een merkwaardige uitspraak. Hij schreef de Hasseltse architect Erik Sels bij de planning en vormgeving van het opvallende vakantiehotel Petit Rouge in het centrum van Blankenberge. De grillige verticale vormen symboliseren grijpende handen, die net als Prometheus het vuur van de goden willen roven.

Raf Verjans ontwerpt ook een reeks kunstvoorwerpen, die het frisse interieur een apart cachet geven. „Ik vind het een bijzonder geslaagde integratie van kunst en architectuur, met veel aandacht aan sociaal contact“, zegt Verjans enthousiast. „Het is misschien niet het summum van artistiek, maar het heeft kunst wel dichterbij de mensen gebracht. Dat is in niet geringe mate de verdienste van de politicus Guy Meuris.“

Hij had het lief om in opdracht van de socialistische municipaliteit De Voorzorg kunst naar het grote publiek te brengen. Ook de gewone man heeft recht op een vakantie in een gebouw met een verhaal. Hij had hen geluid dat het mensen klinkt met Erik Sels. Hij moest me introduceren, want in de geschied van de architectuur wordt de kunstenaar niet zelden gekoeld. Ik moest ervoor knakken, maar de samenwerking was uniek en het resultaat looft de moeite.“ (RS)

www.petitrouge.be

„Bush, Saddam, Fourmiret en zoveel anderen belichamen de destructieve krachten in de samenleving. Kunstenaars streven naar het tegenovergestelde.“

Het laatste restje zomer is bijna voorbij, de terrasstoelen kunnen terug naar het tuinhuis. Voor de culturele centra is dat het startsein voor het nieuwe seizoen. De Velinx in Tongeren begint volgende week aan zijn tiende jaargang met een optreden van Lais en de klassieke Beweging Tongeren. Opmerkelijk feit in de marge: een van de vier commerciële partners van het CC van 's lands oudste stad is beeldhouwer en juwelenontwerper Raf Verjans. door Rudi SMEETS

De 69-jarige Tongenaar („Ik ben bebaard, maar niet oud“) heeft door vele beschouwd als een van de grootste beeldende kunstenaars van Limburg. Zijn sculpturen, juwelen en meubels zijn projecten zijn gegreep over de hele wereld en krijgen van een zeldzame expressie. Nochtan praat hij er niet graag over.

„Ik ben maar alleen maar de je erikt voor praat“, laat hij weten in een van zijn traktaten. Een beetje beangstigend.

Hasselt: Ik zou niet weten wat daar mis mee is. Als je een aantal objecten in een bepaalde opslag aan betaalbare prijzen te koop aanbiedt, dien je de sociale rol van kunst. Trouwens, het commerciële aspect laat ik over aan mijn dochters.“

Was er een persoon of gebeurtenis in je leven die een bepalende rol speelde in de ontwikkeling van je artistieke talent?

Rond mijn vijfde ging ik voor een zeventienjarige opleiding naar de École des Métiers d'Art in de Benedictijnersabdij van Maredsous. Daar had ik door een uit de hand gelopen perserij in het zwerfbeeld een bijna doodsoverleving met uitreding. Ik stond op het punt te verdrinken. Vertrouwen op arker ogenblik door een tunnel en zag ineens het godenlicht. Ik kreeg een functioneel gevoel, waarbij de schrik voor de dood kort te maken ik geraakte weer bij bewustzijn, maar als restantje was ik onbekwaam om dat verhaal te plaatsen.“

Heb je daar iets aan overgehouden?

„Ik weet het niet, maar ik denk alleszins dat het mijn werk onbewust beïnvloedde. Ik heb bijvoorbeeld een apart, verrkend gevoel van tijd en ruimte. Ik

aarde. Kies ik toch wel voor het moeilijke, zeker? Als je niet lout en steen werkt, lap je het overvloedige weg. De metaalwerker vertrekt van een erfs, dat hij na verlaten leventje tot een weerkruis, wapen of kunstvoorwerp.“

Waarom maakte je die keuze?

„Uit respect voor mijn ouders omdat ze me de kans gaven een dure opleiding te volgen. Ze deden dat ik in het katholieke Maredsous, dat heel erg op liturgische toestanden was gericht, kelen en beelden ging maken. Dat vondten te goed. Katholiek opgevoed, snap je? Voor mij was dat goddelijke natuurlijk geen frem. Ik deed het helemaal niet ter ere van God.“

Heb je nog altijd niets met religie?

„Jawel, maar niet met het christendom. Iedereen is bewust of onbewust met filosofische vragen bezig. Wie zijn we? Waarvoor komen we? Waar gaan we naartoe? Wij zitten op deze aardkloot allemaal als ratten in de val. Daarom zoeken we naar zingeving. De jongste tien jaar voel ik me aangetrokken tot het boeddhisme, dat volgens mij het meest te bieden heeft.“

Chakra's

„Het chakradom oordeelt in termen van goed en kwaad. De oortoren leer doet dat niet. Daar zijn goed en kwaad complementair. Ik geloof ook in de werking van de chakra's, de zeven krachten in het menselijk lichaam: hart, navel, hart, keel, voorhoofd en kruin. De onderliggende deelen hebben als taak zich op te trekken naar de bovenste. Zo zou ook de maatschappij moeten functioneren.“

Je bent een geboren en getogen Tongenaar. Komen kunstenaars hier voldoende aan hun trekken?

„Nee, en ik zal je zeggen waarom. Het culturele klimaat is helemaal niet gunstig. Dat ligt hoofdzakelijk aan het feit dat hier een destructieve insteek en afbraakmentaliteit heerst. Het zit in de genen. Ik benzin dat al jaren rond en ik zal het blijven doen. Het is zeker gezinsd dat al veel creatieve mensen de stad ontvluchten. Tongeren vegeteert nog altijd op zijn historische verleden

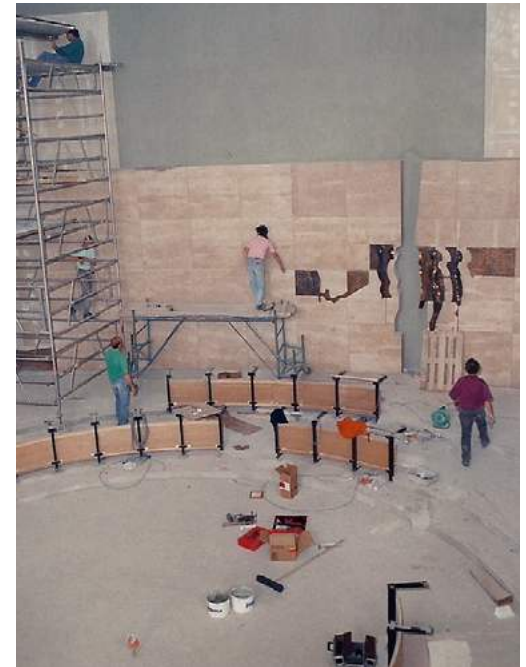
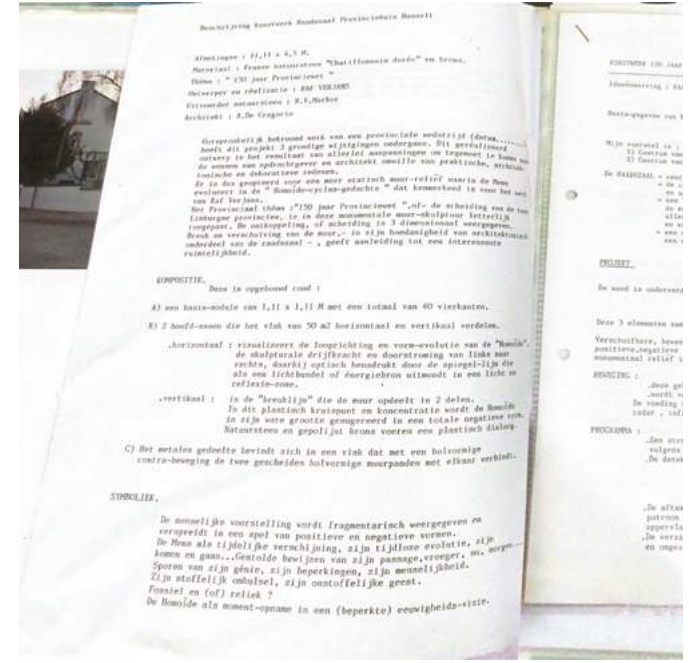

1991

Provinciehuis Raadzaal HASSELT

RESPONSUM

RESPONSUM

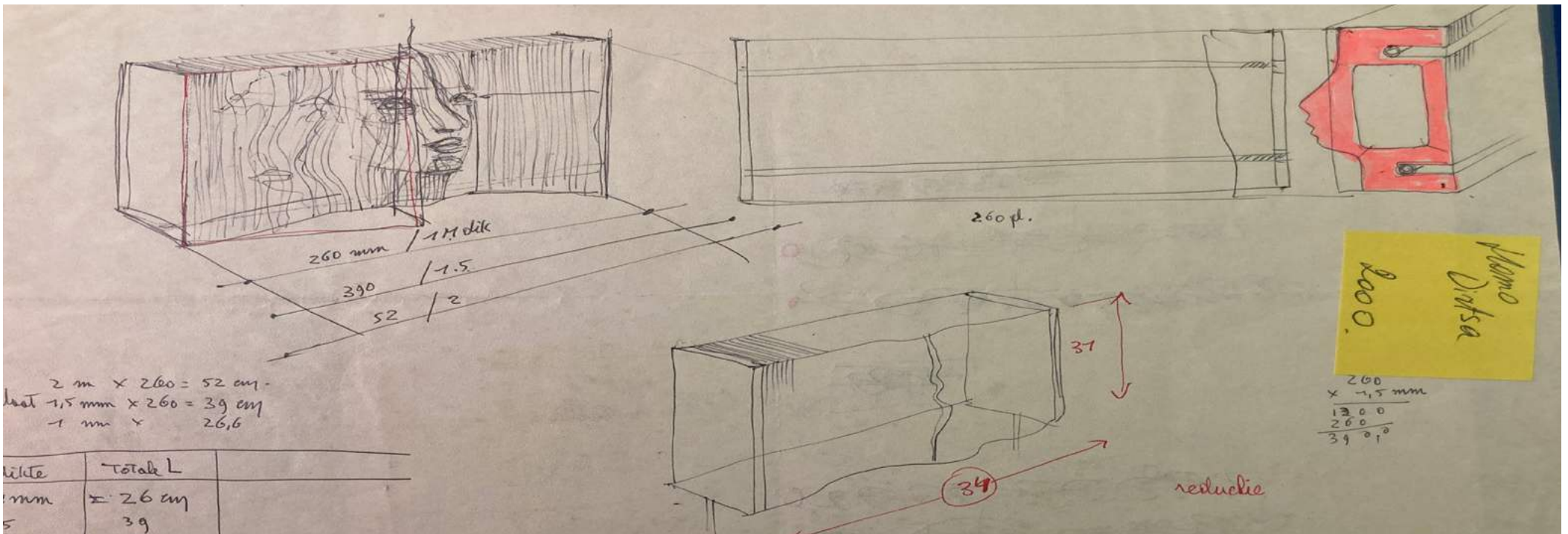
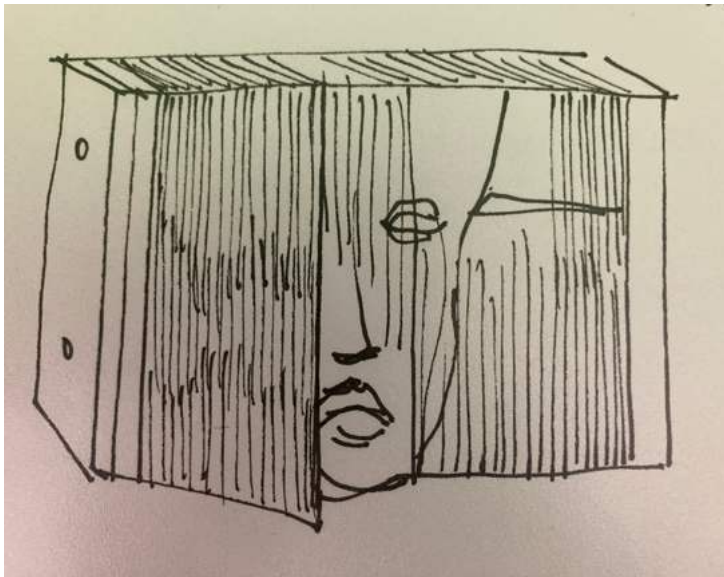

2000

Homo Dirtsa

HASSELT

RESPONSUM

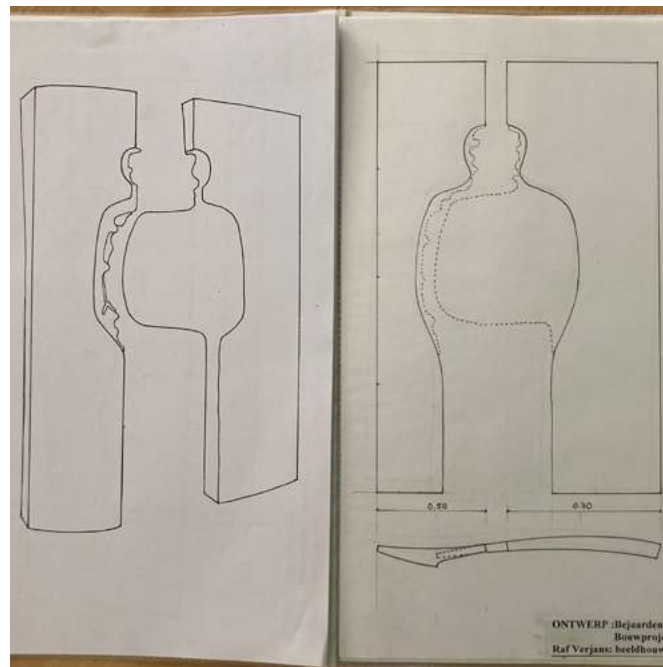
RESPONSUM

2005

Levensmuur TONGEREN

RESPONSUM

RESPONSUM

1985 - 2005

Rafodieën
MUZIEK • POESIE

RESPONSUM

Het "Survival Memorial" laat mij nog niet los. De behoefte om met de zeer beperkte middelen waarover een beeldhouwer beschikt een reeks herinneringen voor het nageslacht, zo die er ooit komt, "te maken", zit er nog steeds in. Ik ben een toerist die enkele souveniertjes verzamel van dingen, gebeuren, homoïden, enz. en maak er reliëven van (mijn opleiding Maredsous, mijn jarenlange bedrijvigheid op kerkelijk-liturgisch terrein is hier niet vreemd aan). Ik zit op een leeftijdsgrens waar het mogelijk is even terug te kijken op een half mensleven, ook het andere einde is in het zicht. Misschien verlang ik er ergens bewust of onbewust naar, maar als er toch een einde komt, dan liever niet zonder een spoor na te laten. Mijn beelden zouden eigenlijk een soort archeologische vondst mogen zijn, niet in de jaren 3000 of zo... 't kan mij niets schelen, als er dan nog "homoïden" bestaan, hebben ze er toch niets aan, dus, het zal wel eerder voor onze generaties bedoeld zijn. Waarschijnlijk verlang ikzelf ook op de een of andere manier een vol-doening, een beloning, een waardering. Misschien wil ik op deze manier mijn groot schuldgevoel afkopen vooraleer de "eeuwige rust" te mogen genieten. Ik wil niet hatelijk zijn tegenover de mens, hij kan er waarschijnlijk zelf niets aan verhelpen, ik bedoel, het is zijn schuld niet dat hij bij het mensenras geklasseerd is. Ik tracht mijn voorstellingen los te koppelen van bepaalde goedkope emoties. Ik ben eerder een toerist-in-de-tijd, ook maar toevallig ontstaan uit een aantal genen en chromosomen belast met een heleboel onhebbelijkheden en menselijke kwalen, gedoemd om te verdwijnen precies als alle anderen, een toerist dus, die emotioneel de ruïnes aftast van één levensvorm, het mensdom.

In grote trekken blijven de kenmerken van het "SURVIVAL MEMORIAL" idee gehandhaaft (p.11), behalve het gebruik van de materialen, in dit geval hoofdzakelijk brons in al zijn mogelijkheden en beperkingen. Hier worden menselijke anatomische onderdelen fragmentarisch weergegeven, gesuggereerd, al dan niet verkregen door moulages of aanverwante technieken. Het zijn als-het-ware menselijke fossielen, levens-sporen, afdrukken, tekens, gedaanten, onuitwisbare stempels die...

RESPONSUM

